

— זהו זה תהלים —

לפני רבי שמעון, ספרו לו המעשה. אָמַר, ומה זה בעצמו, אָפְלוּ כָל מִי שֶׁמְחִזֵּיק לְאֵילָן (כאילן) הַחַיִּים נְצוּל בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְאָפְלוּ מִן מִיתַת הָעוֹלָם מִשָּׂאָר בְּנֵי אָדָם, כָּל שֶׁכֵּן מֵאַחַר.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּכֻלָּם מְעוֹרְרַת הַצְּדָקָה אֶת אֵילָן הַחַיִּים, וּמְקוּם זֶה הוּא הַמְּזוּן לְכָל, וְלִתְלַמִּידֵי הַחֻקִּים מַה מַּעֲשִׂיהֶם? שֶׁהָרִי כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם לֹא יְכוּלִים לְעוֹרֵר צְדָקָה עֲלֵיהֶם, שֶׁהָרִי הֵם אַחֲזִיזִים בַּצְּדָקָה, וְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם נִזְוָנִים בְּזִכְרוֹתָם, בְּהֵם מִמֶּשׁ. וְהֵם לֹא יְכוּלִים לְהַתְּפָרֵס מֵהֶם מִמֶּשׁ, מִפְּנֵי שֶׁכָּל מִי שֶׁמְשַׁתְּדֵל בַּתּוֹרָה, מְשַׁתְּדֵל בְּאֵילָן הַחַיִּים שֶׁכָּל בְּנֵי הָעוֹלָם מִתְּפָרְסִים מִמֶּנּוּ. נִמְצָא שֶׁהַתְּלַמִּידֵי חֻקִּים מְעוֹרְרִים מְזוּן לְעוֹלָם וְשָׁלוֹם. אִם לְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם מִתְּעוֹרֵר מְזוּן, מִדּוּעַ לָהֶם לֹא מִתְּעוֹרֵר? אֲלֵא תְּלַמִּיד חֻקִּים הוּא אֵילָן הַחַיִּים מִמֶּשׁ, וְאֵילָן הַחַיִּים לֹא נִזְוָן אֲלֵא מִן הָעוֹלָם הַבָּא, וְהָעוֹלָם הַבָּא לֹא נִמְצָא בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲלֵא לְאַחַר שְׁעוֹלָה לְעוֹלָם הַהוּא, אֲזִי נִזְוָן מִמֶּנּוּ וְנִשְׂרַשׁ שְׂרָשְׁוֹ עֲלָיו. עֲכָשׁוּ אוֹכְלִים מִפְּרֵי עֵץ הַחַיִּים. וְמַה הוּא? אוֹתוֹ מְקוּם שֶׁנִּמְצָא אֲצֵל הָעֲנַיִים, וְהוּא נִקְרָא (בראשית א) פְּרֵי הָעֵץ אֲשֶׁר בַּתּוֹךְ הַגֵּן. וְעַל זֶה אוֹכְלִים מִהַפְּרֵי הוּא בְּעוֹלָם הַזֶּה.

וְעַל זֶה לְמַדְנּוּ, הֵם נִזְוָנִים בְּזוּעָה. מַהִּי הַזּוּעָה? זוֹ גְבוּרָה. וְהֵם מְזַמְּנִים לְעוֹלָם הַבָּא. שֶׁמְזוּן הָעוֹלָם הַבָּא אֵינוֹ בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲלֵא צְמִצּוּם קָטָן שֶׁל הַכַּחַשׁ שֶׁלּוֹ שֶׁנִּמְצָא בְּמִתְקִינֵי הַתּוֹרָה. וְזֶה טַעְמוֹ עַל הַפְּרֵי הַהוּא שֶׁל הָעֵץ הַתְּחִתּוֹן, וְזוֹ

דְּרָכֵי מִשְׁפָּט. עֲשֵׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת - וְכִי בְּכָל עֵת יָכוֹל אָדָם לַעֲשׂוֹת צְדָקָה? אֲלֵא מִי שֶׁמְשַׁתְּדֵל בְּדְרָכֵי הַתּוֹרָה וְעוֹשֶׂה צְדָקָה עִם אוֹתָם שְׂצָרִיכִים אוֹתָהּ. שֶׁכָּל מִי שֶׁעוֹשֶׂה צְדָקָה עִם הָעֲנִי, מְרַבֵּה אוֹתָהּ צְדָקָה לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה. בֹּא רֵאֵה, מִי שֶׁמְשַׁתְּדֵל בַּצְּדָקָה, אוֹתָהּ צְדָקָה שְׁעוֹשֶׂה עוֹלָה לְמַעַלָּה וּמְגִיעָה לְמַעַלָּה לְאוֹתוֹ הַמְּקוּם שֶׁל יַעֲקֹב, שֶׁהוּא מְרַכְּבֵה עֲלִיוֹנָה, וּמְמַשִּׁיף בְּרִכּוֹת לְמְקוּם הַהוּא מִן הַמַּעֲיָן שֶׁל כָּל הַמַּעֲיָנוֹת. וּמֵאוֹתָהּ הַצְּדָקָה מְמַשִּׁיף וּמְרַבֵּה בְּרִכּוֹת לְכָל אוֹתָם הַתְּחִתּוֹנִים וְלְכָל הַמְּרַכְּבוֹת וְלְכָל הַחִילּוֹת, וְכֻלָּם מִתְּבָרְכִים, וְנוֹסְפִים אוֹרוֹת כְּרֵאוֹי, מִשׁוּם שֶׁכֻּלָּם נִקְרְאוּ עֵת, וְזֶהוּ שֶׁכָּתוּב עֲשֵׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת.

עוֹשֶׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת - וְכִי בְּכָל עֵת יָכוֹל אָדָם לַעֲשׂוֹת צְדָקָה? אִם כֵּן שְׂתִים עֲשָׂרָה שְׁעוֹת בְּיוֹם מִי יְכוּל?!
עֲשֵׂה צְדָקָה צְדָקָה בְּכָל עֵת. (קו, א): [זוהר

ח"ג פ' בהר (דף ק"א.) השלמה מההשמטות (סימן ט) וְהָרִי נִתְבָּאָר: וְכִי בְּכָל עֵת יָכוֹל אָדָם לַעֲשׂוֹת צְדָקָה? אִם כֵּן, שְׂתִים עֲשָׂרָה שְׁעוֹת בְּיוֹם מִי יְכוּל?! אֲלֵא כִּי לְמַדְנּוּ, מִי שֶׁעוֹשֶׂה צְדָקָה בְּכָל עֵת. מַהוּ בְּכָל עֵת? כְּמוֹ שֶׁנִּמְצָא (ויקרא טו) וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, וּבְאֵרוּהָ. וְלֹא תֹאמַר בְּכַנְסַת יִשְׂרָאֵל לְבִדְהָ, שֶׁהִיא עֵת רְצוֹן קְדוֹשׁ בַּצְּדִיק, אֲלֵא אֲפֹלוּ בְּכָל עֵת שֶׁלְמַטָּה מְרַבֵּה צְדָקָה עֲלֵיהֶם, וּמִתְּעוֹרְרַת צְדָקָה בְּכֻלָּם, בְּעֲלִיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. מִפְּנֵי כֵן יֵשִׁים אָדָם לְבוֹ וּרְצוֹנוֹ וְיִדְבֹק בּוֹ בְּקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. כִּיֵּן שֶׁהִגִּיעוּ